

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma:

D.78/16/2018.

A tanács tagjai: Dr. Hunya István közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Tomasovszki Tamás Imre közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező:

Collin Center Plusz Kft.
(Oroszlány, Szent Borbála u. 2/A.)

A kérelmező képviselője:

Dr. Garancsy Georgina ügyvéd

Az ajánlatkérő:

Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.
(Siófok, Tanácsház u. 7.)

Az ajánlatkérő képviselője:

Rátky és Társa Ügyvédi Iroda

A közbeszerzés tárgya: A szennyvízrendszerekben meghibásodott szennyvíz-szivattyúk eseti javítása, valamint a szennyvízátemelőkben üzemelő szennyvíz szivattyúk éves karbantartása.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első és második kérelmi elemét elutasítja.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a jogorvoslati kérelem harmadik eleme tekintetében megszünteti.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat megküldését követő nyolc napon belül a **kérelmező részére utaljon vissza** az általa megfizetett igazgatási szolgáltatási díjból **1.166.667.-Ft-ot**, azaz egymillió-százhatvanhatezer-hatszázhatvanhét forintot.

A jogorvoslati eljárás során ezen felül felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a rendelkező részben meghatározott szolgáltatás megrendelés tárgyában a Kbt. XV. fejezete szerint nyílt közbeszerzési eljárást indított, amelynek eljárást megindító felhívása 2017.

augusztus 3. napján került feltöltésre, s mely felhívásról szóló hirdetmény 2017. augusztus 4. napján 2017/S 148-307321 számon jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

2. Az ajánlati felhívás II.1.1) pontja alapján a közbeszerzés tárgya „a szennyvízrendszerekben meghibásodott szennyvíz-szivattyúk eseti javítása, valamint a szennyvízátemelőkben üzemelő szennyvíz szivattyúk éves karbantartása.”

3. A felhívás II.2.4) pontja a közbeszerzést az alábbiak szerint ismertette:

„A szennyvízrendszerekben meghibásodott szennyvíz-szivattyúk javítása, valamint a szennyvízátemelőkben üzemelő szennyvíz szivattyúk éves karbantartása.

Teljesítési határidő szennyvíz szivattyú javítás esetében:

1. teljesítmény tartomány szerint, amely 1,0 kW-10 kW: 15 munkanap;
2. teljesítmény tartomány szerint, amely 10,01 kW- 25 kW: 20 munkanap;
3. teljesítmény tartomány szerint, amely 25,01 kW-tól és felette: 25 munkanap.

Teljesítési határidő szennyvíz átemelőkben üzemelő szennyvíz szivattyúk karbantartása esetében:

A karbantartási ütemterv alapján a megadott kapcsolattartóval történő egyeztetés szerint.

A szivattyújavítás folyamata:

— a DRV Zrt. üzemeltetési szakterülete üzembiztonsági megfontolásai alapján kerülnek kijelölésre a javítandó szivattyúk,

— a Vállalkozó heti ütemezésben szállítja el a javítandó szivattyúkat a tárgyieszköz-raktárból és szállítja vissza a javított szivattyúkat ugyanoda,

— a javításra kijelölt, meghibásodott szivattyún, szivattyúkon állapotfelmérést végez, és a szükséges javításokról részletes összefoglalót, tételes ajánlatot küld a megrendelő képviselőjének az átvételt követő 1 héten belül. Több szivattyú egyidejű beszállítása estén DRV Zrt meghatározhatja a szivattyúkezelés sorrendjét. Az összefoglalóban szerepelnie kell a cserélendő és/vagy javítandó alkatrészek listájának, illetve az egyes munkafolyamatok és anyagárak összegének. Nagy értékű javítások (felújításoknak minősülő beavatkozások) esetén javaslatot köteles tenni a javítandóval megegyező műszaki paraméterű új szivattyú beszerzésére, annak árának közlésével, amely javaslatot az összefoglaló mellé csatol,

— a Vállalkozó minden esetben köteles ellenőrizni a tárgyi szivattyú hőkioldó kábelezését, annak hiánya estén azt pótolni,

— amennyiben nincs beépítve hőérzékelő és a szivattyú alkalmas ennek fogadására, akkor Vállalkozónak be kell építenie az érzékelőt kábelezéssel együtt,

— a javítás megrendelése esetén a szivattyút, a megrendeléstől számítva a megrendelés szerinti határidőn belül megjavítva visszaszállítja a tárgyieszköz-raktárba,

— a Vállalkozó digitális, fényképes dokumentálást végez a szivattyújavítás előtt és után a beavatkozást igénylő, feltárt hibák külön rögzítésével, melyet elhelyez az internetes tárhelyen,

— amennyiben a javítás gazdaságtalan, és a Megrendelő a javítást nem rendeli meg 60 naptári napon belül, úgy a szivattyút összeszerelve a Vállalkozó köteles a 60 napot követő 2 héten belül a Megrendelő raktárába visszaszállítani. Az állapotfelmérés egységdíját a szivattyú javítás díjtáblázatában kell megadni,

— amennyiben a szivattyú javítása gazdaságtalan Vállalkozó új szivattyú beszerzésre vonatkozó műszaki javaslatot ad Megrendelőnek, melyben megadja a meghibásodott szivattyú helyettesítésére alkalmas berendezés műszaki adatait, árát.

A Vállalkozó feladata, hogy évente 1 alkalommal, az átemelőbe épített szennyvíz szivattyúk karbantartását az alábbi ellenőrzőlista alapján elvégezze. A szennyvíz szivattyúk karbantartási tevékenységének költségtervezése során az alábbi résztevékenységeket veheti figyelembe az Ajánlattevő:

— Tárgyi helyszínre történő kiszállás (gépjármű költség).

— Az átemelőben lévő szivattyúk kiszerelese, kiemelése (munkadíj, szükség szerinti gépköltség).

— Szivattyúk ellenőrzése, kisjavítása, próbajáratása (munkadíj, szükség szerinti anyagköltség).

— Szivattyúk visszaépítése (munkadíj, szükség szerinti gépköltség).

— A beépítés gépészeti környezetének szemrevételezéssel történő ellenőrzése (munkadíj).

— Jegyzőkönyv készítése (munkadíj).

— A helyszínen feltárt hibákat, javasolt beavatkozásokat a jegyzőkönyvben rögzíteni szükséges.

— Digitális fényképes dokumentálás a szivattyúellenőrzés előtt és után a beavatkozást igénylő, feltárt hibák külön rögzítésével.

Az átemelőkben üzemelő szennyvíz szivattyúk éves karbantartásának szakmai szempontjai és további információk a Dokumentációban.

4. Az ajánlati felhívás II.2.5) pontja szerint az értékelés szempontja a legalacsonyabb ár volt.

5. Az ajánlati felhívás VI.3) További Információk pontja az alábbi releváns pontokat tartalmazta: „1. Ajánlatkérő jelen eljárást a Kbt. 6. § (1) bekezdés alapján közszolgáltatói tevékenységének biztosítása céljából folytatja le.

7. Ajánlatkérő az ajánlatok értékelését valamennyi rész esetében a Kbt. 76. § (2) bek a) pontja, a legalacsonyabb ajánlati ár értékelési szempont alapján értékeli. Szivattyújavítás és a szennyvíz szivattyúk éves karbantartásának összesített ajánlati ára alapján. Az értékelési szempontok részletes kifejtését a közbeszerzési dokumentum tartalmazza.”

6. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumban megadta a közbeszerzés műszaki leírását, melynek releváns rendelkezései az alábbiak:

„4.1. Szivattyújavítás

A szivattyújavítás folyamata:

- a DRV Zrt. üzemeltetési szakterülete üzembiztonsági megfontolásai alapján kerülnek kijelölésre a javítandó szivattyúk,
- a Vállalkozó heti ütemezésben szállítja el a javítandó szivattyúkat a tárgyieszköz-raktárból és szállítja vissza a javított szivattyúkat ugyanoda,
- a javításra kijelölt, meghibásodott szivattyún, szivattyúkon állapotfelmérést végez, és a szükséges javításokról részletes összefoglalót, tételes árajánlatot küld a megrendelő képviselőjének az átvételt követő 1 héten belül. Több szivattyú egyidejű beszállítása esetén DRV Zrt meghatározhatja a szivattyú-kezelés sorrendjét. Az összefoglalóban szerepelnie kell a cserélendő és/vagy javítandó alkatrészek listájának, illetve az egyes munkafolyamatok és anyagáruk összegének. Nagy értékű javítások (felújításoknak minősülő beavatkozások) esetén javaslatot köteles tenni a javítandóval megegyező műszaki paraméterű új szivattyú beszerzésére, annak árának közlésével, amely javaslatot az összefoglaló mellé csatol,
- a Vállalkozó minden esetben köteles ellenőrizni a tárgyi szivattyú hőkioldó kábelezését, annak hiánya esetén azt pótolni,
- amennyiben nincs beépítve hőérzékelő és a szivattyú alkalmas ennek fogadására, akkor Vállalkozónak be kell építenie az érzékelőt kábelezéssel együtt,
- a javítás megrendelése esetén a szivattyút, a megrendeléstől számítva a megrendelés szerinti határidőn belül megjavítva visszaszállítja a tárgyieszköz-raktárba,
- a Vállalkozó digitális, fényképes dokumentálást végez a szivattyújavítás előtt és után a beavatkozást igénylő, feltárt hibák külön rögzítésével, melyet elhelyez az internetes tárhelyen
- amennyiben a javítás gazdaságtalan, és a Megrendelő a javítást nem rendeli meg 60 naptári napon belül, úgy a szivattyút összeszerelve a Vállalkozó köteles a 60 napot követő 2 héten belül a Megrendelő raktárába visszaszállítani.
- amennyiben a szivattyú javítása gazdaságtalan Vállalkozó új szivattyú beszerzésre vonatkozó műszaki javaslatot ad Megrendelőnek, melyben megadja a meghibásodott szivattyú helyettesítésére alkalmas berendezés műszaki adatait, árát.

A javítandó szivattyú el- és visszaszállítása, javítása teljes körűen Vállalkozó feladata. A meghibásodott, majd megjavított szivattyúk átadását dokumentálni kell.

Vállalkozó eset függően alkatrész felújításával, alkatrészcsere esetén új alkatrész felhasználásával kell, hogy elvégezze a javításokat. Új alkatrész felhasználása esetén a szivattyú gyártója által gyártott gyári új alkatrészeket építi be.

Vállalja, hogy a javítást követően a javított szivattyú villamos és hidraulikus teljesítménye a szabványnak megfelelő tűréshatáron belül lesz. (ISO 9906.)

A javítási díj ajánlati kalkulációjának az alapját a kiírás részeként, a 2. számú melléklet „Szivattyújavítás díjai a megadott munkafolyamatok alapján” című táblázatban megadott munkafolyamatok kell, hogy képezzék. A megadott ajánlati ár tartalmazza az elvégzett javítások valamennyi költségét, így különösen a felhasznált anyag, alkatrész költségét, az elvégzett javítás munkadíját, valamint a Központi raktárból történő el- és visszaszállítás díjait is. További költség elszámolására nincs lehetőség.

Hiba és hibajavítási munkafolyamatok tartalma:

1. Állapotfelmérés
2. Járókerék- ház kopógyűrű vagy csak járókerék kopógyűrű helyszíni cseréje
3. Az erőátviteli, és/vagy jelzőkábel sérülés esetén kábel-javítás, vagy csere, hűtőközeg ellenőrzése, villamos ellenőrző mérések elvégzése
4. Szivattyú tekercsfejen kábelkötés ellenőrzése, javítása
5. A normál üzemvitelből eredő vizesedés javítása, kopógyűrű kopása, alkatrészcserét nem igénylő járókerék kopás javítása
6. Csúszó saru vagy kiemelő fül cseréje
7. Alsó tengelytömítés/plung-in tengelytömítés cseréje, hidraulikai meghibásodások, olajvizesedés esetén olajcsere
8. A járókerék és/vagy a daraboló egység és/vagy a szivattyú hidraulikájához tartozó alkatrész csere nélküli javítása
9. Állórész villamos tekercselése
10. A motortérben található víz esetében felső tengelytömítés csere
11. Csapágyak cseréje
12. Forgórész javítás
13. Diffúzor, olajház javítása
14. Darabolókékek cseréje
15. Kontroll AKC típusoknál a keverőlapát cseréje
16. Járókerék csere
17. Járókerék-ház csere
18. Állórész csere
19. Állórész-ház csere
20. Forgórész csere
21. Forgórész tengely csere
22. Komplet szivattyúrész csere. E tétel alatt kell azon javításokat, felújítást érteni, amely jelenti a komplett motor cseréjét (amely csere alatt minden alkatrészt kell érteni). Előzőekhez értve bármely előfordulás esetén a tengelycsere is.
23. Komplet szivattyúrész csere. E tétel alatt kell azon javításokat, felújítást érteni, amely jelenti a komplett hidraulika cseréjét (amely csere alatt minden hidraulikai alkatrészt kell érteni). Előzőekhez értve bármely előfordulás esetén a tengelycsere is.

4.2. Szennyvízátemelőkben üzemelő szennyvíz szivattyúk éves karbantartása

A Vállalkozó feladata, hogy évente 1 alkalommal, az átemelőkbe épített szennyvíz szivattyúk éves karbantartását az alábbi ellenőrzőlista alapján elvégezze.

A szennyvíz szivattyúk éves karbantartási tevékenységének költségtervezése során az alábbi résztevékenységeket veheti figyelembe az Ajánlattevő:

- Tárgyi helyszínre történő kiszállás (gépjármű költség)
- Az átemelőben lévő szivattyúk kiserelése, kiemelése (munkadíj, szükség szerinti gépköltség)
- Szivattyúk ellenőrzése, kisjavítása, próbajáratása (munkadíj, szükség szerinti anyagköltség)
- Szivattyúk visszaépítése (munkadíj, szükség szerinti gépköltség)
- A beépítés gépészeti környezetének szemrevételezéssel történő ellenőrzése (munkadíj)
- Jegyzőkönyv készítése (munkadíj)

- A helyszínen feltárt hibákat, javasolt beavatkozásokat a jegyzőkönyvben rögzíteni szükséges

A szennyvízátemelőkben üzemelő szennyvízszivattyúk éves karbantartási tevékenységére, szivattyúként évente egy alkalomra, egész forintban meghatározott díjat kell elszámolni.

A szennyvízátemelőkben üzemelő szennyvízszivattyúk éves karbantartási tevékenységét előre egyeztetett ütemterv szerint kell végrehajtani, melyet, illetve a konkrét helyszíni munkavégzést a Vállalkozó és az érintett terület üzemeltetőjének képviselője (DRV Zrt. üzemvezetőségi munkavállalója) köteles egyeztetni. Ez a helyszínek és időpontok meghatározását jelenti.

Vállalkozó csak a DRV Zrt. által előre meghatározott pontokon vételezhet térítésmentesen mosóvizet a tisztítási feladathoz.

Az átemelőkben üzemelő szennyvíz szivattyúk éves karbantartásának szakmai szempontjainak összeállítása során az alábbi résztevékenységeket vegye figyelembe Ajánlattevő (évente egy alkalommal):

- emelőlánc és kiemelő kábelek állapotának szemrevételezése
- csatlakozások, csavarkötések ellenőrzése
- szivattyúk kiemelése
- szivattyú akna mellett történő maximum 1 perces próbajáratása
- a hidraulikai részek állapotának ellenőrzése (járókerék kopás, kopógyűrűk állapota, szükség szerinti cseréje, járókerék-ház állapota, vágókések állapota, hézagok ellenőrzése stb.)
- olajház vízzáróságának (olajcsavar) ellenőrzése
- olaj minőségének ellenőrzése (beázásra utaló közegeösszetétel, olajsintek stb.) és szükség szerint az olaj utántöltése a beöntő csavar tömítésének ellenőrzésével
- állórész-ház vízzáróságának (ellenőrző csavar) ellenőrzése
- a munkafolyamatok során szükségessé váló tömítéscserék (olajcsavar tömítések)
- csapágyak állapotának vizsgálata, futásellenőrzése
- kenő- és hűtőanyagok ellenőrzése, jegyzőkönyvben rögzített beavatkozási javaslattétel
- tengelytömítés ellenőrzése (motormegbontás nélkül)
- digitális fényképes dokumentálás a szivattyúellenőrzés előtt és után a beavatkozást igénylő, feltárt hibák külön rögzítésével
- Egyéb észrevételek, tapasztalatok jegyzőkönyvi rögzítése.”

7. A közbeszerzési dokumentumok mellékletét képező szerződés tervezet VI. pontja szerint a javítási és karbantartási díjak átalányárak.

8. A közbeszerzési dokumentumok mellékletét képező „Szivattyújavítás összesített díja a megadott munkafolyamatok alapján” ártáblázat alapján ajánlattevőknek szivattyú típusonként kellett a műszaki leírás 4.1. pontjában meghatározott 823 darab) munkafolyamatonként az ajánlati árukat megadni.

A karbantartásra vonatkozóan pedig az ajánlatkérő 1862 darab szennyvíz szivattyúja vonatkozásában kellett külön-külön ajánlati árat megadni.

9. A közbeszerzési dokumentáció XV. 2) és 3) pontjai szerint

2) Az ajánlati árak tartalmaznia kell az összes felmerülő adót, közterhet, illetéket stb.

3) Az ajánlattevőnek részletes árajánlatot kell tennie a részletes árajánlat kitöltésével, melyet a dokumentáció tartalmaz (Excel fájlok). Az ajánlati árak tartalmaznia kell az általános forgalmi adó kivételével az összes járulékos költségeket (szállítást, csomagolást, tárolást, rakodást valamint a különböző adókat, vámot, termékdíjat, stb.), továbbá Szállító közterheit. Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevő figyelmét arra, hogy az ellenszolgáltatás ajánlatban történő megadásánál konkrét árat kell megadni, az ajánlati ár nem köthető semmiféle listaárhoz, vagy egyéb feltételekhez. A Dokumentáció részeként kiadott „Részletes ár karbantartás” és „Részletes ár javítás” Excel táblák szerint kiszámított mindösszesen ajánlati árat kell a felolvasólapon feltüntetni. Az árak az Áfa kivételével minden járulékos költséget tartalmaznia kell. Az árat HUF-ban kell meghatározni.

10. 2017. szeptember 1. napján az ajánlatkérő kiegészítő tájékoztatás keretében az alábbi releváns válaszokat adta.

„1. kérdés

Milyen módon garantálja ajánlatkérő, hogy a szerződés időtartama alatt a pályázatban prognosztizált mértékű karbantartásokat valóban igénybe veszi?

Válasz:

Erről a szerződés IV. fejezet 2.1.-es pontja rendelkezik. Ez alapján a szivattyúk évenként egyszeri karbantartása kötelezően lehívásra kerül.

5. Kérdés:

Pályázat 4.1. Hiba és hibajavítási munkafolyamatok tartalmával kapcsolatos kérdések:

A folyamatleírásban szereplő 23 db sorszámozott munkafolyamatok gyakran egymásra épülő szerelési feladatokat írnak le, ahol az adott feladatot önmagában nem lehet elvégezni az azt megelőző feladatok elvégzése nélkül (pl belső alkatrészek cseréje, javítása).

Az egyes sorszámozott folyamatok esetében csak a leírt részfeladatot kell beárazni és hibadiagnosztikánál a megelőző feladatokat is kiválasztani a listából, vagy a sorszámozott folyamatnak tartalmaznia kell a megelőző, egymásra épülő feladatok árát is? Utóbbi esetben ugyanaz a részfeladat akár több soron is megjelenhet.

Válasz:

Az egyes tételeknél csak az adott tételnél leírt munkát kell beárazni. Amennyiben a feladat (javítás) - a hibafeltárás alapján - több tétellel végezhető el, úgy értelemszerűen azon tételekben szereplő munkák mindegyikét el kell végezni, és ezen tételek számlázhatók. (Nem egymásra épülő folyamatokat beárazni, hanem a konkrét tétel műszaki tartalmát)

7-8. Kérdés:

A szivattyúk meghibásodása során a kiírásban felsorolt 23 hibajavítási munkafolyamat mellett további feladatok elvégzésére és alkatrészek cseréjére is szüksége lehet a gyakorlatban, melyeket nem lehet besorolni a nevesített folyamatokba.

Hogyan kezeli ajánlatkérő a 23 felsorolt munkafolyamatban nem szereplő, de adott esetben szükséges további munkák és alkatrészigények elszámolását?

Kérjük meghatározni a kapcsolatot a tételes árajánlat, a 23 db beárazott munkafolyamat és az elszámolás között.

Válasz:

Ajánlattevőnek úgy kell az ajánlati árat megadnia (az egyes tételeknél), hogy az adott munka elvégzése során vegye figyelembe az esetlegesen felmerülő további alkatrész(ek) költségét, költségeit, és azok szerelési díját.

A tételes árajánlat és a teljesítés során az elszámolás alapja a 23 db beárazott munkatétel, ill. azok kombinációja.

11. Kérdés:

Az 5. és 8. hibajavítási folyamat egyaránt tartalmaz anyagigény nélküli járókerék javítást.

Mi a különbség a kért kétféle járókerék javítás között, melyet figyelembe kell vennie vállalkozónak?

Válasz:

Az 5-ös javítási folyamatból töröltük a „járókerék kopása, alkatrészcsere nem igénylő járókerék kopás javítása” előírást.

14. Kérdés:

A szerződés VIII. 3.1. pontja értelmében: „...Vállalkozó nem jogosult kiszállási díjat, anyagköltséget, csomagolási díjat, stb. felszámítani a kötelezettségek teljesítése esetén.”

Hogyan kívánja ajánlatkérő elszámolni a karbantartások során igényelt, de nem minden esetben felmerülő kisjavítások anyagköltségét és a folyamatleírásokban nem szereplő, de esetlegesen szükséges javítási többlet anyagok/javítások árát?

Válasz:

A karbantartások és javítások során nincs lehetőség külön anyagköltség (és díjköltség) elszámolására. A megajánlott karbantartási egységárak és a javítási tételek kell, hogy tartalmazzanak minden költséget.”

11. Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidőt többször módosította, s végül 2017. szeptember 29. napján határozta meg. Az ajánlattételi határidőig 3 ajánlat érkezett az alábbiak szerint:

VABEKO Kft. VETRAFORCE Kft. közös ajánlattevők 565.813.052,6.- Ft

Grundfos Kft., Bakony Búvárszivattyú Kft. közös ajánlattevők (továbbiakban: egyéb érdekelt) 349.029,56.-Ft

Collin Center Plusz Kft. 207.301.654.- Ft

12. Az egyéb érdekelt ajánlata tartalmazott konzorciumi együttműködési megállapodást, mely szerint a konzorcium képviselője T. B. G. jogosult, mint meghatalmazott képviselő. Az ajánlat 8. oldalán található nyilatkozat szerint az egyéb érdekelt képviselője a Kbt. 35. § -a alapján a Grundfos Kft. jogosult.

13. Az ajánlatkérő 2017. november 7. napján felhívta az ajánlattevőket a Kbt. 70. § (2) bekezdésének figyelembe vételével, hogy ajánlataikat további 60 napig, 2017. december 28-ig tartásuk fenn.

14. Az ajánlatkérő 2017. december 15. napján tájékoztatta az ajánlattevőket, hogy az „elektronikus árlejtésre a szolgáltató kapacitáshiánya miatt 2018. januárjában kerülhet sor.”

15. 2017. december 27. napján a Grundfos Kft. „nyilatkozat a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján” elnevezésű nyilatkozatában a közbeszerzési eljárásban adott ajánlatuk érvényességét 2018. február 25. napjáig fenntartotta.

16. Az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát követően 2018. február 5. napján elektronikus árlejtést alkalmazott, mely során az egyéb érdekelt 175.000.000.-Ft-os, míg a kérelmezett 179.499.999.-Ft-os végső ajánlatot tett.

17. 2018. február 5. napján az ajánlatkérő felhívta az ajánlattevőket, hogy részletes árajánlatukat nyújtsák be, melyet a kérelmező és az egyéb érdekelt határidőben meg is tett.

18. 2018. február 16. napján az ajánlatkérő hiánypótlást küldött az egyéb érdekelt részére az alábbi tartalommal.

„2. Ajánlatkérő az elektronikus árlejtés felhívásban előírta:

„Az ajánlattevők az árlejtés során beadott végső ajánlatuk szerinti Mindösszesen ajánlati árat szabadon oszthatják meg a két rész-tevékenység között, illetve azon belül az egyes tételek vonatkozásában azzal, hogy a végső ajánlatuk szerinti egységárak az eredeti ajánlatukban szereplő egységárakkal azonos, vagy azoknál alacsonyabb összegű lehet.”

Közös Ajánlattevők a benyújtott Részletes árajánlat:

2. „Karbantartás részletes ár” munkalapon:

3. Az „Éves karbantartás összesen (nettó Ft)” sorban szereplő összesen összeg 485 Ft-tal magasabb az eredeti ajánlatban szereplő összegnél (feltehetően a tizedesjegyekkel megadott értékek kerekítési eltérése miatt).

Ajánlattevő a hiánypótlás keretében nyújtja be részletes árajánlatát azzal, hogy az Éves karbantartás összesen (nettó Ft) végső ajánlata szerinti összege az eredeti ajánlatában szereplő összeggel azonos, vagy annál alacsonyabb összegű legyen a közbeszerzési dokumentumokban előírtak szerint.”

19. Az egyéb érdekelt 2018. február 16. napján benyújtotta a hiánypótlását.

20. Az ajánlatkérő 2018. február 26. napján küldte meg az eljárás eredményéről az összegezését, mely szerint az egyéb érdekelt és a kérelmezett ajánlata is érvényes volt, míg az eljárás nyerteseként az egyéb érdekeltet jelölte meg. Az ajánlatkérő 2018. február 27. napján, majd 2018. március 1. napján javította az összegezését a jogorvoslati eljárás szempontjából nem releváns tartalommal.

21. A kérelmező 2018. február 28. napján iratbetekintésen vett részt, majd 2018. március 1. napján előzetes vitarendezési kérelemmel fordult az ajánlatkérő felé.

A vitarendezési kérelem 3) pontjában a jogorvoslati kérelem második kérelmi elemével megegyező tartalmú jogsértést hivatkozott, míg 5.) pontjában pedig a jogorvoslati kérelem harmadik kérelmi elemével megegyező jogsértést jelölt.

22. Az ajánlatkérő 2018. március 6. napján – a Kbt. 80. § (4) bekezdésére hivatkozással – a kérelmezőtől és az egyéb érdekelttől a Kbt. 72. § szerinti árindokolást kért az alábbi releváns tartalommal.

„Ajánlatkérő a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel a Kbt. 72. § (1) bekezdésében előírtak szerint indokoláskéréssel fordul az Ajánlattevőhöz az értékelési szempontként figyelembe vett „Mindösszesen ajánlati ár (nettó HUF)” vonatkozásában.

Ajánlattevő nyújtson be indokolást az alábbiakra tekintettel:

Kérjük a Mindösszesen ajánlati ár (nettó HUF) kiszámításának, illetve tartalmi elemeinek részletes ismertetését szóvegesen és számszerűen, valamint ezek objektív alapú és gazdasági ésszerűséget magában hordozó indoklását különösen az alábbi szempontok figyelembevételével:

- a Kbt. 73. § (4) bekezdésére tekintettel adjon tájékoztatást, hogy az ajánlat megfelel azoknak a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő, ezen belül legalább;
  - o adjon tájékoztatást az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekéről (nemleges választ kérjük jelezni);
- mutassa be a teljesítéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, ismertesse azok körülményeit, továbbá mutassa be azok költségigényét (bér, közterhek, egyéb költségek) számszerűen és szóvegesen indokolva, ezen belül legalább;
  - o a teljesítéshez szükséges élőmunka-ráfordítás bemutatása és azok költségigénye (munkabérek számított költségei, közterhek, egyéb kalkulálható költségek);
  - o a teljesítéshez szükséges eszköz-és anyagköltség bemutatása;
  - o a teljesítéshez szükséges erőforrások igénybevételének időszükségletét az egyes főbb tevékenységekre lebontva, számszerűen és szóvegesen indokolva,
  - o a teljesítés gazdaságosságának bemutatása és indokolása.
  - o a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeinek ismertetése és indokolása, amennyiben van ilyen (nemleges választ kérjük jelezni).

Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.”

23. Az egyéb érdekelt 2018. március 9. napján benyújtotta árindokolását, melynek egy részét elkülönített módon, indokolással ellátva, üzleti titoknak minősített.

24. Az ajánlatkérő 2018. március 10. napján kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét elutasította. Az előzetes vitarendezési kérelem 3. pontja vonatkozásában az alábbi indokolást adta az ajánlatkérő:

„A közbeszerzési eljárás kiírására abból a célból kerül sor, hogy a beszerzési szándék kielégítése érdekében az ajánlatkérő a nyertest kiválaszthassa. Másik oldalon pedig az ajánlattevők is azzal a szándékkal vesznek részt az eljárásban és tesznek ajánlatot, hogy az eljárás nyerteseként kiválasztásra kerüljenek.

A Kbt. 70. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti, az ajánlattevő hallgatására alapított vélelem szerint, ha az Ajánlattevő az Ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát fenntartja. Ellenben, amennyiben valamelyik ajánlattevő kifejezetten úgy nyilatkozik, hogy az ajánlatát a továbbiakban nem tartja fenn, az ajánlati kööttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében az értékelés során ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.

Ajánlatkérő 2017. december 05-én tájékoztatta az Ajánlattevőket, hogy az eljárásban elektronikus árlejtésre a szolgáltató kapacitáshiánya miatt 2018. januárjában kerülhet sor. Tekintettel arra, hogy a tájékoztatásra egyik Ajánlattevő sem nyilatkozott úgy, hogy az ajánlatát a továbbiakban nem tartja fenn, így Ajánlatkérő úgy tekintette, hogy az Ajánlattevők az ajánlatukat az elektronikus árlejtés időpontjáig fenntartják.”

Az előzetes vitarendezési kérelem 5. pontja vonatkozásában az alábbi indokolást adta az ajánlatkérő:

„Ajánlatkérő az elektronikus árlejtés felhívásban előírta:

„Az ajánlattevők az árlejtés során beadott végső ajánlatuk szerinti Mindösszesen ajánlati árat szabadon oszthatják meg a két rész-tevékenység között, illetve azon belül az egyes tételek vonatkozásában azzal, hogy a végső ajánlatuk szerinti egységárak az eredeti ajánlatukban szereplő egységárakkal azonos, vagy azoknál alacsonyabb összegű lehet.”

Az elektronikus árlejtést követően a nyertes ajánlattevő által benyújtott részletes költségvetés ellenőrzése során az Ajánlatkérő azt tapasztalta, hogy a nyertes ajánlattevő által papír alapon benyújtott ajánlat a karbantartási díjak részösszegei vonatkozásában egész számokat tartalmaz, a részösszegek megegyeznek az eredeti ajánlatban szereplő részösszegekkel, azonban az „Éves karbantartás összesen (nettó Ft) összege 485 Ft-tal magasabb az eredeti ajánlatban szereplő összegnél.

A feltárt hiányosság számítási hiba javításával nem volt orvosolható, mivel az eltérést nem számítási hiba okozta, hanem az, hogy az Excel táblában az értékek feltehetően tizedes számokkal kerültek rögzítésre, ami az összeadás során eltérést okozott. A kinyomtatott ajánlatban egész számok szerepeltek, így a számítási hiba javítását ajánlatkérő nem tudta elvégezni.

A Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerint a hiánypótlás során az ajánlatban javítható az olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja. Ajánlatkérő a Kbt. 71.§ alapján jogszerűen kérte a nyertes Ajánlattevőtől a hiba kijavítását, tekintettel arra, hogy a hiba javítása sem a teljes ajánlati árat, sem az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolta.”

25. A kérelmező 2018. március 14. napján ismételten betekintett az iratokba, többek között az egyéb érdekelt áringoklásának üzleti titokkal nem védett részébe.

A kérelmező jogorvoslati kérelme

26. A kérelmező 2018. március 19. napján érkezett jogorvoslati kérelmében a Kbt. 165. § (2) bekezdésének d) pontja alapján kérte a jogsértés megállapítását és a Kbt. 165. § (3) bekezdésének b) pontja alapján az ajánlatkérő összegezésének megsemmisítését, annak jogszabálysértő volta miatt.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a kérelem hiánypótlása után, 2018. március 23. napján megindította.

27. A kérelmező az első kérelmi elem vonatkozásában 2018. március 14. napját iratbetekintés befejezésének időpontja, míg a második és harmadik kérelmi elem vonatkozásában 2018. március 10. napját, előzetes vitarendezésre adott ajánlatkérői válasz napját, jelölte meg tudomásszerzés időpontjaként.

28. A kérelmező három kérelmi elemet terjesztett elő. Az első kérelmi elem tekintetében előadta, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdését. Hivatkozása szerint a egyéb érdekelt árándokolása nem megfelelő, s az ajánlat aránytalanul alacsony árat tartalmaz. A kérelmező álláspontja szerint az egyéb érdekelt árándokolása jogsértő, mert (1) nem az ajánlatkérő által előírt részletességgel, továbbá (2) nem a Kbt. 72. §-ban és az ajánlatkérői felhívásban foglalt tartalommal került benyújtásra. Előadta továbbá, hogy a (3) javítási egységárak 8. tételében az ajánlatkérő olyan feladatokat kért beárázni, mely a gyakorlatban a hidraulikus alkatrészek feljavításával orvosolhatóak, mely több szakmunka egymásra épülésével valósíthatóak meg. Az egyéb érdekelt ajánlati ára kirívóan alacsony, mert az adott feladat gazdaságosan nem végezhető el a felmerülő élőmunka ráfordítás és egyéb közvetett költségekre tekintettel. Hivatkozása szerint a megajánlott javítási ár az önköltséget sem fedezi, így az mindenképp jogsértő. A (4) javítási egységárak 19. tételében (Állórész-ház csere) az árazandó tétel fő elem egy konkrét alkatrész cseréje, mely ára pontosan meghatározható. E körben hivatkozott a Xylem Water Kft. forgalmazó eladási áaira is. Fentiek alapján álláspontja szerint gazdasági ésszerűséggel nem összeegyeztethető, hogy az alkatrészarak tizedéért képes legyen egy gazdasági szereplő teljesíteni, s nem elfogadható a kedvezményes árakra történő hivatkozása sem. (5) A karbantartási díjakkal összefüggésben előadta, hogy az, hogy a kis és a nagyszivattyúk karbantartási árai között nincs szignifikáns különbség mindenképp az ár aránytalanul alacsony voltát támasztja alá. Hivatkozott szakmai tapasztalatára, mely szerint a két típus karbantartása között különbség van, a eltérő feladat és az ehhez kapcsolódó költségek is eltérést kell hogy mutassanak.

Az egyéb érdekelt árándokolásában foglaltakra vonatkozóan előadta, hogy a daru igénybevétele, valamint az adott szivattyú elhelyezkedése igenis árbefolyásoló tényező lehet, s nem megalapozottak azon egyéb érdekelti hivatkozások, hogy ezen feltételek a karbantartás költségeit nem befolyásolják. Az egyéb érdekelt árándokolásának személyi költségekkel kapcsolatos indokolását sem tartotta elfogadhatónak, hisz álláspontja szerint az nem indokolja az ajánlati ár jogszerűségét. Megjegyezte továbbá, hogy az egyéb érdekelt árándokolásában sem az alkalmazott munkabért és járulékait, sem a kiszállási költségeket és a rezi anyag költségeket nem részletezte, így az indokolás objektivitása nem állapítható meg.

29. A második kérelmi elem szerint az egyéb érdekelt 2017. december 27. napján kelt ajánlati kötöttséget fenntartó nyilatkozat nem volt alkalmas arra, hogy az egyéb érdekelt ajánlati kötöttségét fenntartsa, mert az nem a konzorciumi megállapodás szerinti, s mert az nem felelt meg a Kbt. 35. § (3) bekezdésének. Az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelmet elutasító indokolását sem tartotta alaposnak, hisz hivatkozása szerint ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlata az egyéb érdekeltnek nem állt fenn, sem az elektronikus árlejtés időpontjában sem 2018. február 26. napján. Hivatkozása szerint az egyéb érdekelt ajánlatát a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján az értékelés, és már az árlejtés során figyelembe venni nem lehetett, ezért jogsértő az eljárást lezáró döntés.

30. A harmadik kérelmi elem szerint az ajánlatkérő 2018. február 16. napján kelt hiánypótlása jogsértő, s az egyéb érdekelt ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontja alapján érvénytelen. Az ajánlatkérő hiánypótlást e körben nem bocsáthatott volna ki, hisz az egyéb érdekelt ajánlata hiányt nem tartalmazott, ha pedig számítási hibát tartalmazott, akkor azt az ajánlatkérőnek magának kellett volna javítani a Kbt. 71. § (11) bekezdése alapján.

31. Fentiek alapján kérte a jogsértés megállapítását, valamint a Kbt.-ben meghatározott jogkövetkezmények alkalmazását. Ideiglenes intézkedésként kérte a közbeszerzési eljárás felfüggesztését.

32. 2018. április 15. napján érkezett beadványában fenntartotta korábbi álláspontját, s hivatkozása szerint az ajánlatkérő észrevétele nem cáfolják a jogorvoslati kérelemben foglaltakat. Hivatkozása

szerint nem csak az ajánlati árat kell vizsgálni, hanem a részösszeget is. Ez különösen azért hangsúlyos, mert a szerződés alapján kifizetendő ellenszolgáltatás alapjai a részösszegek lesznek, s maga az ajánlati ár (összesített) összege kizárólag egy súlyozott érték, értékelési szempont. Az részárak jogsértő jellegére hivatkozással megküldte a gyártó által adott ajánlatot is. A második kérelmi elemmel kapcsolatban kifejtette, hogy a Kbt. 48. § -a szerinti szabály a napokban megadott határidők tekintetében rendelkezik relevanciával. Az egyéb érdekelt fix napot határozott meg, így azt nem lehet akként értékelni, hogy az a következő munkanapig fennáll. A harmadik kérelmi elem tekintetében hivatkozott arra, hogy amennyiben elkésett lenne, úgy az előzetes vitarendezési kérelmét is erre hivatkozással el kellett volna utasítania az ajánlatkérőnek.

Az ajánlatkérő észrevétele

33. Az ajánlatkérő 2018. április 5. napján érkezett észrevételében kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását, továbbá a harmadik kérelmi elemmel összefüggésben eljárásjogi – elkésettségi – kifogást terjesztett elő.

Az első kérelmi elemmel kapcsolatban előadta, hogy az alaptalan, tekintettel arra, hogy az egyéb érdekelt által benyújtott árindokolás az ajánlati ára tekintetében objektív indokolást nyújtott arra vonatkozóan, hogy a szerződés a megajánlott áron teljesíthető. Álláspontja szerint az üzleti titokká minősített rész ismertében megállapítható, hogy az ajánlati ár megfelelő.

Hivatkozott e körben arra is, hogy a kérelmező és az egyéb érdekelt ajánlati ára között mindössze 2,6% eltérés volt, s így mint a két érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevők ajánlati ára vonatkozásában az ajánlatkérőnek árindokolás kérésre kötelezettsége sem állt fenn.

A második kérelmi elemmel összefüggésben kifejtette, hogy a Kbt. 48. §-a szerinti határidő számításokat az ajánlati kötöttségre is alkalmazni kell. Tekintettel arra, hogy 2018. február 25. napja vasárnapra esett, így az összegezés megküldésének napján 2018. február 26. napján az egyéb érdekelt ajánlati kötöttsége fennállt. E körben hivatkozott az egyéb érdekelt ajánlatának 8. oldalán található a Kbt. 35. § (2) bekezdése szerinti képviselő megjelölését tartalmazó nyilatkozatra, mely szerint az egyéb érdekelt képviselőre a Grundfos Kft. volt jogosult. Hivatkozása szerint az ajánlati kötöttség fenntartására vonatkozó nyilatkozat a Ptk. nyilatkozati elvének szabályai alapján elfogadható volt, továbbá a konzorciumi megállapodással nem volt ellentétes. A konzorciumi megállapodás szerinti képviselő a konzorcium tevékenységének koordinálására kapott felhatalmazást. Fentiek alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő jogszerűen járt el akkor, mikor az ajánlati kötöttség fenntartására vonatkozó nyilatkozatot elfogadta, s ezáltal jogsértést nem követett el.

A harmadik kérelmi elemmel összefüggésben előadta, hogy az elkésett, továbbá megalapozatlan. Az elkésettséggel összefüggésben előadta, hogy a kérelmező által sérelmezett eljárási cselekményt a 2018. február 16. -án megküldött hiánypótlási felhívás tartalmazta. Ehhez képest az előzetes vitarendezési kérelem is a törvényi határidőn túl került benyújtásra, s a jogorvoslati határidő is eltelt e jogsértés vonatkozásában. A kérelmi elem alaptalanságának érdemében előadta, hogy a Kbt. 71. § (8) bekezdését nem sérti a hiánypótlás, hisz a teljes ajánlati árat az nem változtatta meg, továbbá az ajánlatkérő az ajánlatban lévő ellentmondást kívánta feloldani.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

34. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárását 2017. augusztus 3. napján indította, így e jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napján hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni. Eljárása során figyelembe vette azt is, hogy a jogorvoslati eljárás 2018. január 1. napját követően indult és az Ákr. 143. § (átmeneti rendelkezések) (1) bekezdése szerint az Ákr. rendelkezéseit az Ákr. hatályba lépését (2018. január 1. napja) követően indult eljárásokban alkalmazni kell.

35. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első eleme elbírálása előtt rögzíti, hogy az egyéb érdekelt a közbeszerzési eljárás során benyújtott árindokolása egy elkülönített részét üzleti titokká

nyilvánította. Ennek megfelelően a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 27. §-ának figyelembe vételével a Döntőbizottság döntésének szerkesztése során az üzleti titok védelmét szem előtt kellett tartania.

36. A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

A Kbt. 72. §-a az alábbi releváns rendelkezéseket tartalmazza

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

(5) Ha az ajánlati ár megalapozottságáról a döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.

(7) Az (1)-(6) bekezdésben foglalt eljárásrendet megfelelően alkalmazni kell arra az esetre is, ha az ajánlatnak valamely egyéb eleme tartalmaz teljesíthetetlennek ítélt kötelezettségvállalást. Ebben az esetben az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy az adott kötelezettségvállalás teljesíthető.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

37. A jogalkotó a Kbt. 72. §-ában az aránytalanul alacsony ár esetében követendő eljárást szabályozza. A törvény szabályozza az ajánlatkérő feladatát, mely szerint amennyiben az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében akkor indokolást kell kérnie.

Az ajánlatkérő ezen feladata vonatkozásában nem fogadható el az általános jellegű, csak a törvény szövegére, illetve a jogszabályhelyre történő hivatkozás, követelmény, hogy az ajánlatkérő konkrétan nevesítse, hogy mely ajánlati elemeket kell az ajánlattevőnek megindokolni. Általános jellegű felhívás alapján az ajánlattevők nem kerülnek abba a helyzetbe, hogy megfelelő tartalommal el tudják készíteni indoklásukat az ajánlati árak alátámasztására. A jelen jogorvoslati eljárásban a Döntőbizottság megvizsgálta az ajánlatkérő indokoláskérését, s megállapította, hogy az megfelel a törvényi feltételeknek. Az konkrétan meghatározta, hogy mely ajánlati elem vonatkozásában, milyen szempontok szerint kéri az indokolás elkészítését.

38. Amennyiben jogszerű indokoláskérés érkezik, az ajánlattevők köteletségévé, és felelősségévé válik, hogy az árindokolást olyan mélységben és olyan tartalommal készítsék el, melyből az ajánlatkérő meg tudja állapítani, hogy az ajánlat elfogadható-e. E körben hivatkozik a Döntőbizottság arra is, hogy az ajánlatkérő nem veheti át az ajánlattevők szerepét, hisz az indokolás megfelelő elkészítésének feladata az ajánlattevők felelőssége. Az indokolási kötelezettség elmulasztása, vagy nem kielégítő volta miatti jogkövetkezmény az érvénytelenség. A Legfelsőbb Bíróság a Kfv.VI.37.118/2009/6. számú ítéletében rámutatott, hogy „az indokolásnak mindig objektív tényeken kell alapulnia, ha szükséges, igazolt számításokat kell tartalmaznia, bizonyítékokat kell megjelölnie, akár a beszerzési árak igazolásával.

Az ajánlatkérőnek az a kötelezettsége, hogy meggyőződjön arról, az adott ajánlati áron a szerződés teljesíthető, maga után vonja azt a következményt is, hogy az ajánlattevőnek olyan részletes indokolást kell előterjesztenie, amely az adott, kirívóan alacsonynak tekintett ellenszolgáltatást megfelelően indokolja, alátámasztja, az azzal szemben támadt kétségeket eloszlatja, a teljesíthetőségeket igazolja.” Azt is rögzíti az ítélet indokolása, hogy „az adott ajánlati elemekkel kapcsolatban felmerült kétségeket kell az adott indokolásban az ajánlattevőnek eloszlatnia, amelyhez ha szükséges, olyan bizonyítékokkal kell szolgálnia, amely az állításait alátámasztja. Ez nem jelenti az ajánlathoz képest a kiírás feltételrendszerét meghaladó dokumentáció csatolásának kötelezettségét, csupán a vállalt adótt áron történő teljesíthetőségének objektív igazolását.”

39. Hangsúlyozza továbbá azt is a Döntőbizottság, hogy az indokolásban, annak objektivitását igazolandó, az indokolás megalapozottságának alátámasztásaként benyújtható bizonyítékok köre igen széles lehet, bizonyítékként alkalmas és elfogadható lehet különösen részletes költség- illetve díjkalkuláció, pénzügyi kimutatás, bármely olyan konkrét adatokat tartalmazó szerződés, igazolás a beszerzési árakról, az érintett ajánlattevő számára kiállított nyilatkozat, amely alátámasztja az ellenszolgáltatás megalapozottságát. Tekintettel arra, hogy az ajánlattevő célja a közbeszerzési eljárás megnyerése, ezért ilyen esetben elsősorban neki érdeke, hogy az ajánlatkérő részére olyan indokolást adjon a valós helyzetről, amely alapján az ajánlatkérő megnyugtató módon tud dönteni az indokolás elfogadásáról. Ha az indokolás nem tartalmaz kellő információt, racionális közgazdasági indokokat, nem ad meg minden adatot, tényt az ajánlatkérő döntéséhez, nem indokolja meg kellőképpen az ajánlata teljesíthetőségét, úgy magát fosztja meg annak lehetőségétől, hogy az ajánlatkérő az indokolást elfogadva ajánlatát érvényessé nyilvánítsa. Tehát az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés ténylegesen teljesíthető lesz.

40. A jogorvoslati kérelem alapján a Döntőbizottságnak azt kellett megvizsgálania, hogy a kérelmező által hivatkozott 5 ok alapján az egyéb érdekelt ajánlati ára aránytalanul alacsony-e, s ezáltal az ajánlata érvénytelen-e. A kérelmező hivatkozása szerint az árindokolás azért nem megfelelő, mert az nem felel meg az ajánlatkérői felhívásban foglaltaknak, továbbá mert az nem a Kbt. 72. §-ban foglaltaknak megfelelő (1), (2). A Döntőbizottság megvizsgálta a felhívást, valamint az egyéb

érdekelti indokolást, s megállapította, hogy az árándokolás megfelel a felhívásban és a Kbt.-ben meghatározott követelményeknek. Az árándokolásában részletesen bemutatta egyéb érdekelt az ajánlati ára alapját képező egyes költségnemeket, s a költségnem tekintetében bemutatásra került, hogy az ott számított összeg hogyan épült fel. Ennek megfelelően a kérelmező ezen hivatkozása alaptalan, s az árándokolás összességében – üzleti titokkal terhelt rész ismeretében – megfelel a jogszabályi követelményeknek.

A javítási egységárak 8. tételében hivatkozottak szerint a Döntőbizottság megvizsgálta az e körben adott árándokolást, s megállapította, hogy a tekintetében objektív alapú indokollással bizonyította az egyéb érdekelt, hogy az adott áron a szerződést teljesíteni tudja. Az árándokolás üzleti titok mentes része maga is tartalmazza azt a hivatkozást, mely szerint az alkatrészek árkalkulációjánál figyelembe vették a hibák előfordulásának valószínűségét, mely tekintetében az üzleti titokkal terhelt árándokolási rész részletes kockázat-elemzést tartalmaz. Az árándokolás ugyan tartalmaz alkatrész kedvezményes beszerzésére vonatkozó nyilatkozatot, azonban az ajánlati ár meghatározásának az csupán az egyik eleme, így a kérelmező által hivatkozottak önmagukban nem értékelhetőek, s azzal egyébként nem állnak ellentétben az egyéb érdekelti hivatkozások, indokok sem (3). Fentiek alapján a kérelmezői hivatkozások mentén a Döntőbizottság nem találta alaposnak a kérelmezői hivatkozásokat-e körben, s azok alapján nem lehet egyéb érdekelt ajánlatának érvénytelenségét megállapítani. A javítás egységárak 19. tétele tekintetében kifejtett kérelmezői hivatkozások a fenti hivatkozások mentén szintén alaptalanok. A (3) hivatkozás körében kifejtett indokból a 19. tétel tekintetében szintén objektív alapú indokolást nyújtott be az egyéb érdekelt. (4)

A karbantartási díjak tekintetében a Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmezői hivatkozások mentén az árándokolást, s önmagában az, hogy a két szivattyú típus ára között jelentős eltérés nincs, nem jelenti azt, hogy az ajánlati ár aránytalanul alacsony, különösen úgy hogy annak objektív indokollását adta az egyéb érdekelt. A karbantartási díjak tekintetében az egyéb érdekelt meghatározta, hogy a díjtétel a távolságtól függő kiszállási díjból, a daruzásból, a munkadíjból és az esetleges anyagdíjból áll. Tekintettel arra, hogy szolgáltatás megrendelésről lévén szó, hangsúlyos költségnem a munkabér. E tekintetében meghatározta a kalkulációja alapját képező szakember létszámot. Az árándokolás üzleti titkot képező részében meghatározásra került az is, hogy milyen bérköltséggel számolt. Az árándokolás kitér arra is, hogy az átemelők mérete és a karbantartási díj között nincs egyenes arányos közvetlen összefüggés, mely indokolás elfogadható (5).

Fentiek alapján a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első elemét elutasította.

41. A második kérelmi elem vonatkozásában a Döntőbizottságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az eljárást lezáró döntés meghozatalakor volt-e ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlata az egyéb érdekeltnek.

42. A kérelmi elem tekintetében releváns jogszabályi rendelkezések:

A Kbt. 35. § (1) – (3) bekezdése szerint

- (1) Több gazdasági szereplő közösen is tehet ajánlatot vagy nyújthat be részvételi jelentkezést.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a közös ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők kötelesek maguk közül egy, a közbeszerzési eljárásban a közös ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők nevében eljárni jogosult képviselőt megjelölni.
- (3) A közös ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők csoportjának képviselőjében tett minden nyilatkozatnak egyértelműen tartalmaznia kell a közös ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők megjelölését.

A Kbt. 70. § (1) és (2) bekezdése szerint

- (1) Az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, ha az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a 75. § (4) bekezdésének megfelelően igazolt - rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét. Ha az ajánlatkérő nem végzi el az ajánlatok bírálatát, az eredménytelen eljárásra tekintettel az ajánlatkérő nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98. § (2) bekezdés a) pontja szerint. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést akkor is, ha az eljárás eredménytelensége a 75. § (2) bekezdés e) pontján alapul.

(2) Ha az ajánlatkérő az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha valamelyik ajánlattevő az ajánlatát nem tartja fenn, az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében az értékelés során ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.

43. A tényállásban ismertetett módon, az egyéb érdekelt ajánlata tartalmazza, hogy a közös ajánlattevők képviselőjét a Grundfos Kft. látja el. A Kbt. 70. § (2) bekezdése abban az esetben írja elő az ajánlat értékelésből való kizárását, ha az ajánlattevő olyan nyilatkozatot tesz, mely szerint nem tartja fenn az ajánlatát. A Kbt. szabályozása szerint az ajánlattevők azzal a céllal nyújtják be ajánlatukat, hogy a közbeszerzés nyerteseként a szerződést megkössék. Maga a normaszöveg tartalmaz több olyan garanciális jellegű intézményt, mely az ajánlat beadását követően az ajánlattevőknek lehetőséget biztosít arra, hogy ajánlatukat ne tartsák fenn, ha megváltoztak az ajánlat beadását követően a körülmények. A gazdasági szereplők számára a szerződés teljesítése tekintetében fennálló kapacitásuk tervezésekor az időtényező releváns elem. Ennek megfelelően, amennyiben az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát és ezt követő értékelését határidőben nem végzi el, úgy a Kbt. lehetőséget biztosít az ajánlattevők számára, hogy ajánlati kötöttségüktől – idő múlására tekintettel – szabaduljanak. A Kbt. szabályozása figyelembe veszi ugyanakkor, hogy az ajánlattevők alapvető célja a közbeszerzés elnyerése, így csak kifejezett nyilatkozattal gyakorolható az ajánlattól történő elállás. Ennek megfelelően alapvetően téves logikára épül azon kérelmezői indokolás, mely szerint az ajánlati kötöttség fenntartására vonatkozó egyéb érdekelti nyilatkozat formai hibában szenved, mert egyrészt ha még így is lenne, annak csupán azon jogkövetkezménye lenne, hogy a hallgatás következtében ugyanúgy fenntartja az ajánlatát, másrészt figyelmen kívül hagyja azon egyéb érdekelti rendelkezést, mely szerint az egyéb érdekelt képviselő tagja éppen a nyilatkozatot tevő gazdasági társaság volt. A Kbt. 48. § (5) bekezdésének alkalmazhatósága tekintetében a Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérői bírálati magatartásának időtényezőjére az ajánlattevőknek közvetlen ráhatásuk nincs. Az egyéb érdekelt tényállásban rögzített nyilatkozatai egyértelműen abbéli szándékát mutatják, hogy az ajánlatukat fenntartják. A Kbt. 2. § (3) bekezdésben foglalt alapvető követelmények sérelmét okozná azon ajánlatkérői magatartás, mely szerint figyelmen kívül hagyta volna az egyéb érdekelt ajánlatát, úgy, hogy arra vonatkozóan nem állt rendelkezésre nyilatkozata, hogy az ajánlatát ne tartaná fenn. A Döntőbizottság álláspontja szerint a Kbt. 48. § (5) bekezdése alapján alkalmazandó volt az ajánlati kötöttség időtartamára is a Kbt. 48. § (3) bekezdése, így a jogorvoslati kérelem második eleme elutasításra került.

44. A jogorvoslati kérelem harmadik eleme tekintetében elsődlegesen a Döntőbizottság az eljárásjogi feltételeket vizsgálta meg, mely alapján megállapításra került, hogy azok nem állnak fenn, s a kérelmi elem érdemi vizsgálatának az alábbiak szerint akadálya van.

A Kbt. szabályozási rendszere alapján az irányelvi alapokon nyugvó hatékony és gyors jogorvoslatok érvényesülése végett egyrészt széles körben biztosítja a jogorvoslatot az ajánlatkérő magatartásával szemben, másrészt viszont szigorú és jogvesztő határidőket állapít meg. A jogorvoslati határidő számítása szempontjából a jogsértés megtörténtének időpontja és az erről való tudomásszerzés időpontja rendelkezik relevanciával. A jogorvoslati kérelemben hivatkozott ajánlatkérő jogsértő magatartása a 2018. február 16. napján megküldött hiánypótlási felhívása. A kérelmező e tekintetben az előzetes vitarendezésre adott választ jelölte meg a tudomásszerzés idejének.

A Döntőbizottság álláspontja szerint ugyanakkor a tudomásszerzés idejét az előzetes vitarendezésre adott ajánlatkérői válasz nem alapozhatja meg, hisz a Kbt. 148. § (7) bekezdés szerinti tudomásszerzési vélelem csak abban az esetben alkalmazható, ha jogszerű előzetes vitarendezés kerül benyújtásra. A Kbt. 80. §-a szerint a tudomásszerzést követő 3 munkanapon belül lehet jogszerű vitarendezési kérelmet benyújtani, mely jelen esetben 2018. február 21. napjáig volt jogszerű lehetősége ezen kérelmi elemmel összefüggésben hivatkozott jogsértés tekintetében a kérelmezőnek. A Kbt.-ben meghatározott tudomásszerzési vélelem tekintetében nem rendelkezik relevanciával, hogy a jogsértés érdemi vizsgálatát az ajánlatkérő nem mellőzte, s e tekintetben nem utasította el a

kérelmező elkésetten benyújtott vitarendezési kérelmét. A törvényi határidők megtartottsága tekintetében jelen esetben az ajánlatkérő magatartása nem kerülhetett értékelésre, s a törvényi határidő elmulasztása tekintetében jogkeletkeztető hatása nincs.

Fentiek alapján a jogorvoslati kérelem harmadik eleme érdemi vizsgálatának eljárásjogi akadályja volt, így e tekintetben a jogorvoslati kérelem megszüntetésre került.

45. Fentiek alapján a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a kérelmező jogorvoslati kérelmének első és második eleme tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alaptalan jogorvoslati kérelmet elutasította, míg harmadik eleme tekintetében az Ákr. 47. § (1) bekezdésének a) pontja alapján hivatkozással az Ákr. 46. § (1) bekezdésének a) pontjára a jogorvoslati eljárást megszüntette.

46. A kérelmező jogorvoslati kérelmében ideiglenes intézkedésként kérte a közbeszerzési eljárás felfüggesztését, mely ideiglenes intézkedés elrendelését a Döntőbizottság mellőzött a Kbt. 131. § (7) bekezdésére tekintettel.

47. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 45/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 2. § (3) bekezdése, valamint a Kbt. 151. § (8), (9) valamint (10) bekezdése valamint az Ákr. 126. § (3) bekezdésére figyelemmel rendelkezett.

48. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése(i) elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 116. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2018. április 16.

Dr. Hunya István sk
a tanács elnöke

Tomasovszki Tamás Imre sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közzszolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Dr. Garancsy Georgina ügyvéd (Kapcsolati kód: d3beebdf447201a4971c510fd8405957)
2. Rátky és Társa Ügyvédi Iroda (KRID: 18099971)
3. Kállay és Társa Ügyvédi Iroda, Dr. Adámi Csaba ügyvéd (KRID: 12251179)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (Helyben)
5. Irattár